

RASSENONDERZOEK WINTERTARWE 2017

D. Wittouck¹, K. Boone¹, J. Claeys¹, L. Willaert¹,
F. Flusu², J.L. Lamont², A. Demeyere²,
V. Derycke³, G. Haesaert³,
D. Cauffman⁴, N. Luyx⁴, M. Carlens⁴, M. Peumans⁴, N. Schouteden⁴, K. Vrancken⁴,
P. Vermeulen⁵, D. Goethals⁵, S. Vandeputte⁵,
D. Martens⁶ en R. Van Avermaet⁶

Inhoud

1	Overzicht van de rassen in proef en proefomstandigheden	1
2	Korrelopbrengst.....	5
2.1	Korrelopbrengst wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED 2017	6
2.2	Korrelopbrengst wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED MEERDERE PROEFJAREN	8
2.3	Korrelopbrengst wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) 2017	10
2.4	Korrelopbrengst wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) MEERDERE PROEFJAREN	12
2.5	Korrelopbrengst wintertarwe WASE POLDER 2017	14
2.6	Korrelopbrengst wintertarwe WASE POLDER MEERDERE PROEFJAREN	16
3	Hectolitergewicht	18
4	Duizendzadengewicht	19
5	Vochtgehalte bij oogst	20
6	Vroegheid aarvorming	20
7	Strolengte.....	21
8	Legergevoeligheid	22
9	Gevoeligheid voor ziekten	23
10	Samenvattend overzicht	26
11	Aandachtspunten bij het uitzaaïen van kwaliteitstarwe (maalderijtarwe).....	28

1 Overzicht van de rassen in proef en proefomstandigheden

In het Vlaams Gewest werden door het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen 9 rassenproeven op wintertarwe ingezaaid tijdens het najaar 2016.

Het rassenonderzoek werd gerealiseerd door:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, Team voorlichting in samenwerking met Inagro vzw, afdeling akkerbouw, Rumbeke-Beitem (proefplaatsen: Huldenberg, provincie Vlaams-Brabant en Geraardsbergen-Nieuwenhove, provincie Oost-Vlaanderen)
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem (proefplaatsen: Koksijde en Zuienkerke-Houtave in de kustpolder, en Zwevegem-Sint-Denijs, provincie West-Vlaanderen)

¹ Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem

² Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, Team voorlichting

³ Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste biowetenschappen, Gent

⁴ vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), Tongeren

⁵ Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, Poperinge

⁶ Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, Sint-Niklaas

- Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste bio-wetenschappen en Hogeschool Gent, faculteit Natuur en Techniek, Gent (proefplaats Melle, provincie Oost-Vlaanderen)
- vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), Tongeren (proefplaats Tongeren-Koninksem, provincie Limburg)
- het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, Poperinge (proefplaats Poperinge, provincie West-Vlaanderen)
- het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, Sint-Niklaas (proefplaats Beveren-Kieldrecht, Wase polder, provincie Oost-Vlaanderen)

Een overzicht van de rassen in proef is weergegeven in Tabel 1.

Het rassenonderzoek vond plaats onder praktijkomstandigheden. Er werd een standaard zaaizaadbehandeling toegepast.

De ziektebestrijding werd uitgevoerd op basis van de ziektedruk in het perceel, en omvatte twee fungicidebehandelingen (bladbehandeling en aarbehandeling) op alle proefplaatsen.

De omstandigheden waaronder de rassenvergelijking in 2017 gebeurde, zijn weergegeven in Tabel 2.

Tabel 1: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2017. Overzicht van de rassen in proef.

Ras	Mandataris of verdeler	Jaar van eerste opname in de Europese rassenlijst (*)	Oorsprong (bron: mandataris)		Vroeg-(rijp)heid (bron: mandataris)	Chloortoluron (bron: mandataris) (**) G = gevoelig T = tolerant
			kweker (land)	kruising		
Anapolis	Clovis Matton	2013	Nordsaat (DE)	Arden x Skamelje	oprichten: laat aarvorming: halflaat afrijping: halflaat	G
Benchmark	Clovis Matton	2014	Sejet (DK)	(Samyl x Hermann) x Oakley	oprichten: halfvroeg aarvorming en afrijping: halflaat	G
Bergamo	Jorion/Philip Seeds	2011	RAGT (F)		halfvroeg	G
Britannia	Phytosystem nv	2013	Limagrain (UK)	Robigus x Cassius	doorschieten: halflaat aavormen: laat	G
Cellule	Clovis Matton	2011	Florimond Desprez (F)	Almirante x Nogal	oprichten: zeer vroeg aarvorming: vroeg afrijping: vroeg	T
Diantha	Clovis Matton	2014	Sejet (DK)		oprichten, aarvorming en afrijping: laat	G
Dunston	Jorion/Philip Seeds		Elsoms Seeds	(Alchemy x Hereford) x Sheperd	halflaat	
Fructidor	Jorion/Philip Seeds	2013	Unisigma		vroeg	T
Furlong (ex Mosaïc)	Phytosystem nv	2014	Syngenta	Hereford x Viscount	doorschieten: halflaat aavormen: vroeg	
Gedser	Jorion/Philip Seeds	2012	Nordic Seeds		halfvroeg	T
Graham	SCAM	2013		Expert x Premio	vroeg	
Gustav	Clovis Matton	2015	Von Borries Eckendorf (D)		oprichten: laat aarvorming: laat afrijping: halflaat	G
Henrik	Aveve Zaden	2009 (B)	Limagrain	Drifter x Biscay	oprichten en bloei: halflaat rijpheid: vroeg	G
KWS Dorset	Aveve Zaden	2015 (B)	KWS	(290607 x kadu) x Skalmeje	oprichten: halflaat bloei en rijpheid: halfvroeg	T
KWS Smart	Aveve Zaden	2014 (B)	KWS Lochow	Istabraq x Skalmeje	oprichten, bloei en rijpheid: halflaat	T
KWS Talent	Aveve Zaden	2016 (B)	KWS	Julius x ligne	oprichten: halflaat bloei: halfvroeg rijpheid: halflaat	G
Mentor	Jorion/Philip Seeds	2012	RAGT (D)		halflaat	T
Milor	Clovis Matton	2016	Unisigma (F)		oprichten, aarvorming en afrijping: zeer vroeg	G
Nemo	Jorion/Philip Seeds	2015	Secobra (F)		zeer vroeg - vroeg	T
Ohio	Jorion/Philip Seeds	2014	Von Borries (D)		halflaat	T
Popeye	Jorion/Philip Seeds	2015	Secobra (F)		halflaat	T
Porthus	Aveve Zaden	2016 (B)	Strube	(Elvis x STRU 991490.1) x STRU 011661.5	oprichten: halflaat bloei en rijpheid: halfvroeg	T
Ragnar	Rigaux semences	2016	DSV Saaten (D)		gemiddeld	T
Reflection	SCAM	2013		Denman x Oakley	halfvroeg	
RGT Mondio	Jorion/Philip Seeds	2015	RAGT		zeer vroeg	G
RGT Reform	Clovis Matton	2014	RAGT (D)		oprichten: vrij laat aarvorming: halflaat afrijping: halflaat	T
RGT Sacramento	Clovis Matton	2014	RAGT (F)	02ST2037 x Premio	oprichten: zeer vroeg aarvorming: vroeg afrijping: vroeg	G
RGT Texaco	Clovis Matton	2015	RAGT (F)		oprichten en aarvorming: halflaat afrijping: vroeg	T
Sahara	Aveve Zaden	2005	Limagrain	Savannah x Claire	oprichten: laat bloei en rijpheid: halflaat	T
Stereo	Jorion/Philip Seeds	2016	Momont Henette (F)		halfvroeg	T
Tobak	Clovis Matton	2011	Von Borries (DE)	(Elvis x Drifter) x Koch	oprichten, aarvorming en afrijping: halflaat	T
Triumph	Rigaux semences	2015	Syngenta Seeds		vroeg	G

(*) Europese rassenlijst: (B) = ras eveneens ingeschreven op de Belgische rassenlijst

(**) Chloortoluron: voor de rassen waar geen gegevens vermeld worden, is geen informatie bekend; bij deze rassen dient het gebruik van chloortoluron vermeden te worden.

Tabel 2: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2017. Proefomstandigheden.

	LEEM en ZANDLEEM						KUSTPOLDER		WASE POLDER
	West-Vlaanderen		Oost-Vlaanderen		Vlaams-Brabant	Limburg	West-Vlaanderen		Oost-Vlaanderen
	Poperinge	Zwevegem (Sint-Denijs)	Melle	Geraardsbergen (Nieuwenhove)	Huldenberg	Tongeren (Koninksem)	Koksijde	Zuierenkerke (Houtave)	Beveren (Kieldrecht)
Proefnemer (*)	1	2	3	4	4	5	2	2	6
Grondsoort	zandleem (35)	leem	zandleem	leem (40)	lichte leem (35)	lichte leem (35)	klei	klei	kleihoudende zandleem
Voorvrucht	bonen	aardappelen	maïs	suikerbieten	suikerbieten	suikerbieten	aardappelen	groene erwten	kuilmaïs
Zaadatum	27/10/2016	25/10/2016	27/10/2016	26/10/2016	28/10/2016	03/11/2016	27/10/2016	14/10/2016	28/10/2016
Zaadichtheid (zaden/m ²)	350	350	350	250	250	350	400	400	350
Stikstofbemesting (kg/ha N)	184 (90+40+54)	183 (78+78+27)	188 (72+58+58)	140 (80+60)	180 (82+98)	200 (100+100)	235 (101+80+54)	203 (94+109)	220 (110+110)
Groeiregulatoren	07/04/2017: Mondium 2 l	30/03/2017: Meteor 369 SL 2 l	04/04/2017: Medax Top 1 l	01/04/2017: Mondium 2 l	04/04/2017: Meteor 369 SL 2 l	09/04/2017: Moddus 0,3 l + CCC 0,75 l	31/03/2017: CCC 1 l	03/04/2017: Mondium 2 l	04/04/2017: CCC 1 l
	24/04/2017: CCC 0,5 l + Optimus 0,25 l			20/04/2017: Medax Top 0,6 l	28/04/2017: Medax Top 0,4 l + CCC 0,6 l		04/05/2017: CCC 0,4 l + Optimus 0,15 l		17/04/2017: Medax Top 1 l
Fungiciden: ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de rassenproeven	10/05/2017 (voorlaatste blad): Granovo 1,7 l + Bravo 1 l	05/05/2017 (schuiven voorlaatste blad): Granovo 1,7 l + Bravo 1 l	15/05/2017 (laatste blad): Granovo 1,7 l + Bravo 1 l	20/04/2017 (1 ^e - 2 ^e knoop): Panax 2,5 l	28/04/2017 (1 ^e - 2 ^e knoop): Evora Xpro 1,25 l + Pupil 1 l	06/05/2017 (laatste blad): Granovo 1,7 l + Bravo 1 l	04/05/2017 (2 ^e knoop): Granovo 1,7 l + Bravo 1 l	05/05/2017 (2e-3e knoop): Granovo 1,7 l + Bravo 1 l	15/05/2017: Granovo 1,7 l + Bravo 1 l
	28/05/2017 (aar 80% uit): Cerix 1,75 l	27/05/2017 (aar uit): Cerix 1,75 l	10/06/2017 (aar uit): Cerix 1,75 l	30/05/2017: (aar): Librax 1,5 l	26/05/2017 (aar uit): Cerix 1,6 l	03/06/2017 (aar 80% uit): Cerix 1,75 l	02/06/2017 (aar uit): Cerix 1,75 l	01/06/2017 (aar uit): Cerix 1,75 l	03/06/2017: Cerix 1,75 l
Insecticiden (bladluisbestrijding) :									
najaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zomer	-	27/05/2017: Karate Zeon 50 ml	30/05/2017: Karate Zeon 50 ml	30/05/2017: Teppeki 0,1 kg	26/05/2017: Teppeki 0,1 kg +Sherpa 0,1 l	-	02/06/2017: Okapi 0,75 l	01/06/2017: Karate Zeon 50 ml	03/06/2017: Pirimor 0,125 kg
Oogstdatum	02/08/2017	19/07/2017	18/07/2017	31/07/2017	31/07/2017	31/07/2017	01/08/2017	07/08/2017	06/08/2017

- (*) Proefnemer:
1. Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, Poperinge
  2. Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem
  3. Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste biowetenschappen en Hogeschool Gent, faculteit Natuur en Techniek, Gent
  4. Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, Team voorlichting in samenwerking met Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem
  5. vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), Tongeren
  6. Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, Sint-Niklaas

2 Korrelopbrengst

Bij de rassenkeuze zijn, voor wat de korrelopbrengst betreft, volgende criteria belangrijk:

- de regelmatigheid van het ras over de diverse proefplaatsen binnen hetzelfde jaar
- en de regelmatigheid van het ras over de jaren.

Bij de rassenkeuze is het immers niet aangewezen zich enkel te laten leiden door de opbrengstcijfers van één jaar. **Om het opbrengstvermogen van een ras optimaal te evalueren is het noodzakelijk resultaten over meerdere proefjaren (bij voorkeur minstens drie proefjaren) te beschouwen.** De opbrengstcijfers van één jaar zijn immers eigen aan de groeiomstandigheden van het betreffende jaar.

Gesteld kan worden dat het meerjarig gemiddelde van een ras des te betrouwbaarder is, naarmate de korrelopbrengst van het ras over de jaren stabiel is.

Bij de rassen waar slechts één jaar resultaten beschikbaar zijn, is de nodige omzichtigheid geboden bij de beoordeling.

Tevens is het belangrijk om, in functie van het uit te zaaien areaal wintertarwe, meerdere rassen te kiezen om aldus aan risicospreiding te doen. Resultaten uit het verleden leren trouwens dat het opbrengstpotentieel van rassen wisselend kan zijn in functie van het perceel en het jaar; soms zijn zowel de perceelsverschillen als de jaarverschillen zelfs zeer groot.

Eveneens wordt vastgesteld dat in functie van de vroegrijpheidsklasse (vroeg tegenover late rassen) de resultaten wisselend kunnen zijn tussen de jaren. Hetzelfde wordt ook vastgesteld met de zaaidatum (vroeg tegenover late zaai). Om dit te ondervangen is **spreiding van de rassen in vroegrijpheid** aan te bevelen en bij de zaai ook te **spreiden in zaaidatum**. Dit alles moet uiteraard ook bekeken worden met de mogelijkheden op perceelsniveau.

Tenslotte dient er bij de rassenkeuze ook rekening gehouden te worden met onder andere legergevoeligheid, ziektegevoeligheid of andere noodzakelijke eigenschappen.

In de hiernavolgende tabellen is de korrelopbrengst per ras weergegeven in relatieve cijfers (procenten) ten aanzien van het gemiddeld resultaat van de getuigerassen. De gemiddelde opbrengst van een ras over de proefplaatsen is uiteraard betrouwbaarder naarmate het op een groter aantal proefplaatsen slaat en de korrelopbrengst over de proefplaatsen regelmatig is.

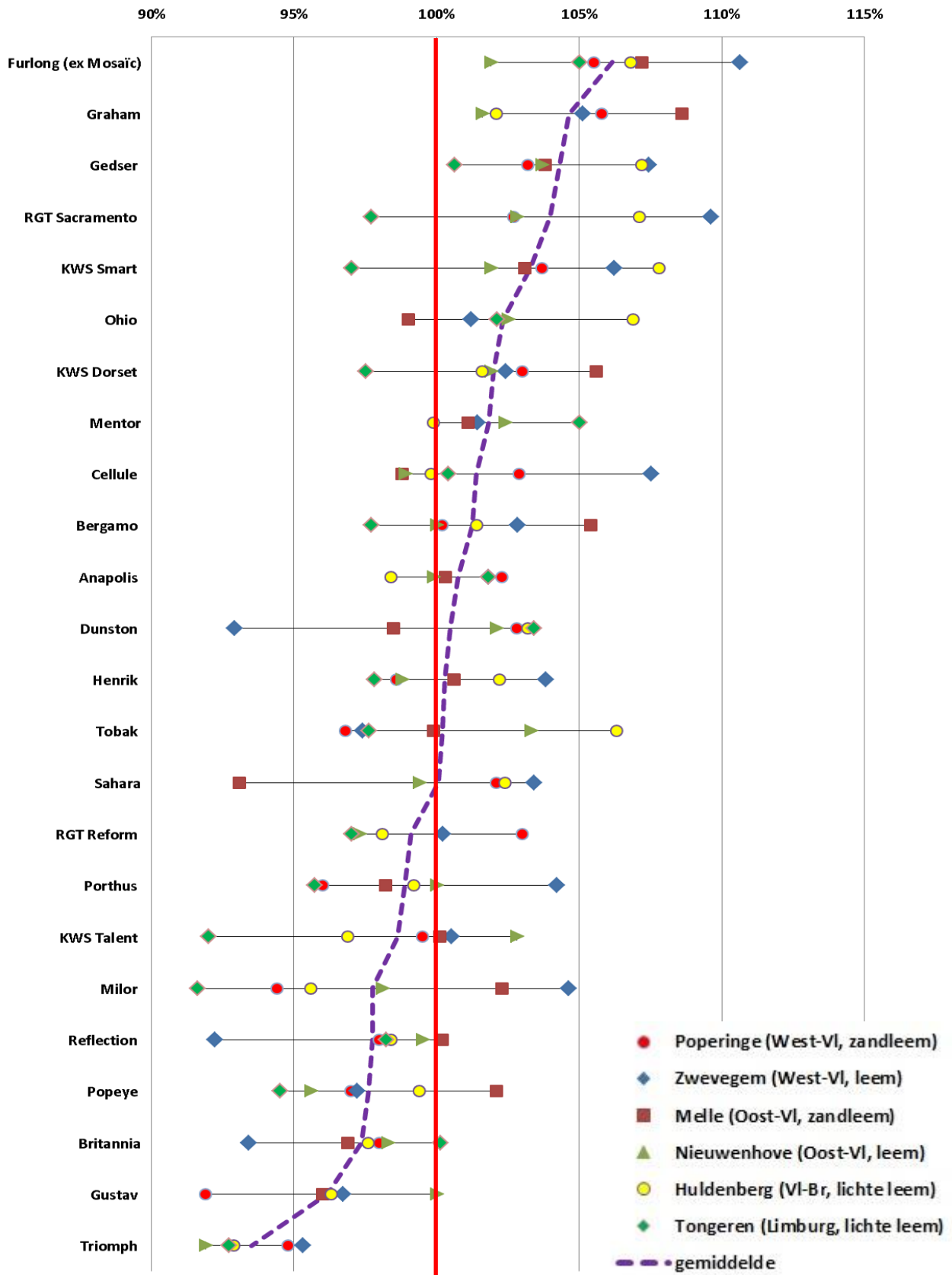
2.1 Korrelopbrengst wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED 2017

De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 3) en in grafiekvorm (Grafiek 1).

Tabel 3: LCG-Rassenproeven wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED 2017. Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit (*)

	Ras	West-Vlaanderen		Oost-Vlaanderen		Vlaams-Brabant	Limburg	Gemiddelde
		Poperinge	Zwevegem (Sint-Denijs)	Melle	Geraardsbergen (Nieuwenhove)	Huldenberg	Tongeren (Koninksem)	
		<i>zandleem</i>	<i>leem</i>	<i>zandleem</i>	<i>leem</i>	<i>lichte leem</i>	<i>lichte leem</i>	
Meer dan 5% boven het gemiddelde	Furlong (ex Mosaic)	105,5	110,6	107,2	101,9	106,8	105,0	106,2
Tot 5% boven het gemiddelde	Graham	105,8	105,1	108,6	101,6	102,1	-	104,6
	Gedser	103,2	107,4	103,8	103,7	107,2	100,6	104,3
	RGT Sacramento	102,7	109,6	-	102,8	107,1	97,7	104,0
	KWS Smart	103,7	106,2	103,1	101,9	107,8	97,0	103,3
	Ohio	-	101,2	99,0	102,5	106,9	102,1	102,3
	KWS Dorset	103,0	102,4	105,6	101,9	101,6	97,5	102,0
	Mentor	101,2	101,4	101,1	102,4	99,9	105,0	101,8
	Cellule	102,9	107,5	98,8	98,9	99,8	100,4	101,4
	Bergamo	100,2	102,8	105,4	100,0	101,4	97,7	101,2
	Anapolis	102,3	101,8	100,3	99,9	98,4	101,8	100,8
	Dunston	102,8	92,9	98,5	102,1	103,2	103,4	100,5
	Henrik	98,6	103,8	100,6	98,8	102,2	97,8	100,3
	Tobak	96,8	97,4	99,9	103,3	106,3	97,6	100,2
	Sahara	102,1	103,4	93,1	99,4	102,4	-	100,1
Tot 5% onder het gemiddelde	RGT Reform	103,0	100,2	-	97,3	98,1	97,0	99,1
	Porthus	96,0	104,2	98,2	100,0	99,2	95,7	98,9
	KWS Talent	99,5	100,5	100,1	102,8	96,9	92,0	98,6
	Milor	94,4	104,6	102,3	98,1	95,6	91,6	97,8
	Reflection	98,0	92,2	100,2	99,5	98,4	98,2	97,7
	Popeye	97,0	97,2	102,1	95,6	99,4	94,5	97,6
	Britannia	98,0	93,4	96,9	98,3	97,6	100,1	97,4
	Gustav	91,9	96,7	96,0	100,0	96,3	-	96,2
Meer dan 5% onder het gemiddelde	Triumph	94,8	95,3	-	91,9	92,9	92,7	93,5
Rassen op een beperkt aantal proefplaatsen beproefd	Benchmark	102,0	-	99,4	-	-	-	-
	Diantha	-	-	92,7	96,0	92,5	-	-
	Nemo	-	-	-	-	-	95,8	-
	Ragnar	-	-	108,3	-	-	-	-
	RGT Mondio	-	-	112,8	-	-	99,8	-
	RGT Texaco	-	-	-	98,6	99,6	95,2	-
	<i>Getuigen (*)</i>	100 (= 12.076 kg/ha)	100 (= 11.329 kg/ha)	100 (= 10.050 kg/ha)	100 (= 13.429 kg/ha)	100 (= 11.355 kg/ha)	100 (= 9.994 kg/ha)	100 (= 11.372 kg/ha)
	V.C. (%)	1,90	4,38	5,05	2,51	4,19	3,34	

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden (%) ten aanzien van het gemiddelde van de rassen Anapolis, Bergamo, Britannia, Cellule, Dunston, Henrik, Mentor, Porthus en Reflection Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proeven: op alle proefplaatsen werden twee fungicidebehandelingen uitgevoerd (bladbehandeling en aarbehandeling)

Grafiek 1: LCG-Rassenproeven wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED 2017. Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit. (Korrelopbrengst = in % ten aanzien van het gemiddelde van de rassen Anapolis, Bergamo, Britannia, Cellule, Dunston, Henrik, Mentor, Porthus en Reflection.)

2.2 Korrelopbrengst wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED MEERDERE PROEFJAREN

De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 4) en in grafiekvorm (Grafiek 2).

Tabel 4: LCG-Korrelopbrengst wintertarwe LEEM- EN ZANDLEEMGEBIED 2012 tot en met 2017. Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit per groep proefjaren (*)

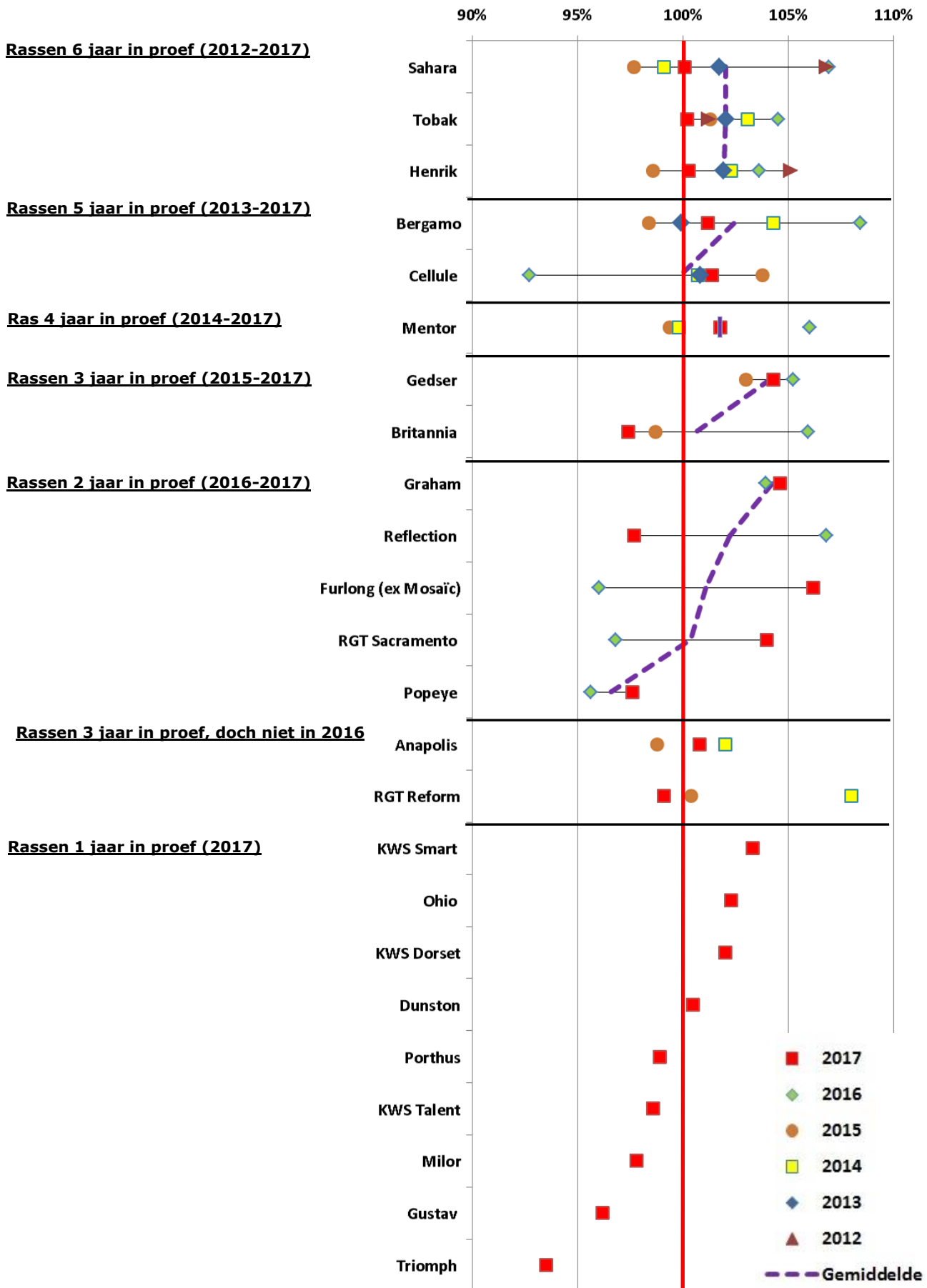
	Ras	2012 (5 proeven)	2013 (5 proeven)	2014 (4 proeven)	2015 (6 proeven)	2016 (5 proeven)	2017 (6 proeven)	Gemiddelde	Toelichting
Rassen 6 jaar in proef (2012-2017)	Sahara	106,8	101,7	99,1	97,7	106,9	100,1	102,1	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 6 jaar; echter in 2015 2,3% onder het gemiddelde.
	Tobak	101,2	102,0	103,1	101,3	104,5	100,2	102,1	Goed resultaat over de laatste 6 jaar.
	Henrik	105,1	101,9	102,3	98,6	103,6	100,3	102,0	Goed resultaat over de laatste 6 jaar, enkel in 2015 iets onder het gemiddelde.
Rassen 5 jaar in proef (2013-2017)	Bergamo	-	99,9	104,3	98,4	108,4	101,2	102,4	Goed resultaat over de laatste 5 jaar, enkel in 2015 iets onder het gemiddelde.
	Cellule	-	100,8	100,7	103,8	92,7	101,4	99,9	Gemiddeld resultaat over de laatste 5 jaar, enkel in 2016 onder het gemiddelde (92,7%).
Ras 4 jaar in proef (2014-2017)	Mentor	-	-	99,8	99,4	106,0	101,8	101,8	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 4 jaar.
Rassen 3 jaar in proef (2015-2017)	Gedser	-	-	-	103,0	105,2	104,3	104,2	Goed resultaat over de laatste 3 jaar.
	Britannia	-	-	-	98,7	105,9	97,4	100,7	Nogal variërend in functie van het jaar.
Rassen 2 jaar in proef (2016-2017)	Graham	-	-	-	-	103,9	104,6	104,3	Goed resultaat over de laatste 2 jaar.
	Reflection	-	-	-	-	106,8	97,7	102,3	Nogal variërend in functie van het jaar: 106,8% in 2016 en 97,7% in 2017.
	Furlong (ex Mosaïc)	-	-	-	-	96,0	106,2	101,1	Nogal variërend in functie van het jaar: 96,0% in 2016 en 106,2% in 2017.
	RGT Sacramento	-	-	-	-	96,8	104,0	100,4	Nogal variërend in functie van het jaar: 96,8% in 2016 en 104,0% in 2017.
	Popeye	-	-	-	-	95,6	97,6	96,6	3,4% onder het gemiddelde over de laatste 2 jaar.
Rassen 3 jaar in proef, doch niet in 2016	Anapolis	-	-	102,0	98,8	-	100,8	-	Gemiddeld resultaat in 2017, iets onder het gemiddelde in 2015.
	RGT Reform	-	-	108,0	100,4	-	99,1	-	Nagenoeg gemiddeld resultaat in 2017 en gemiddeld resultaat in 2015.
Rassen 1 jaar in proef (2017)	KWS Smart	-	-	-	-	-	103,3	-	Goed resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Ohio	-	-	-	-	-	102,3	-	Goed resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	KWS Dorset	-	-	-	-	-	102,0	-	Goed resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Dunston	-	-	-	-	-	100,5	-	Gemiddeld resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Porthus	-	-	-	-	-	98,9	-	Iets onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	KWS Talent	-	-	-	-	-	98,6	-	Iets onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Milor	-	-	-	-	-	97,8	-	2,2% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Gustav	-	-	-	-	-	96,2	-	3,8% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
Triumph	-	-	-	-	-	93,5	-	6,5% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.	
	Getuigen (*)	100 (= 10.548 kg/ha)	100 (= 12.200 kg/ha)	100 (= 12.332 kg/ha)	100 (= 12.715 kg/ha)	100 (= 8.476 kg/ha)	100 (= 11.372 kg/ha)		

(*) De korrelopbrengst (in %) werd berekend ten aanzien van het gemiddelde van de rassen:

- in 2017: Anapolis, Bergamo, Britannia, Cellule, Dunston, Henrik, Mentor, Porthus en Reflection
- in 2016: Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir
- in 2015: Anapolis, Atomic, Avatar, Bergamo, Cellule, Forum, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, Lithium, Mentor, RGT Reform, Rubisko, Sahara en Tobak
- in 2014: Armada, Avatar, Bergamo, Cellule, Elixer, Forum, Henrik, Homeros, JB Asano, Mentor, Rubisko, Sahara, Spirit, Tobak en Vasco
- in 2013: Avatar, Bergamo, Intro, KWS Ozon, Linus, Tabasco en Vasco
- in 2012: Avatar, Expert, Henrik, Homeros, Horatio, Intro, Ketchum, KWS Ozon, KWS Radius, Linus, Relay, Rockstart, Sahara, Scor, Tabasco en Tobak

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proeven: merendeels werden twee fungicidebehandelingen (een bladbehandeling en een aarbehandeling) uitgevoerd, vanaf 2014 tot en met 2016 soms drie fungicidebehandelingen (twee bladbehandelingen en een aarbehandeling).

Grafiek 2: LCG-Rassenproeven wintertarwe LEEM- en ZANDLEEMGEBIED MEERDERE PROEFJAREN. Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit per groep proefjaren.

2.3 Korrelopbrengst wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) 2017

De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 5) en in grafiekvorm (Grafiek 3).

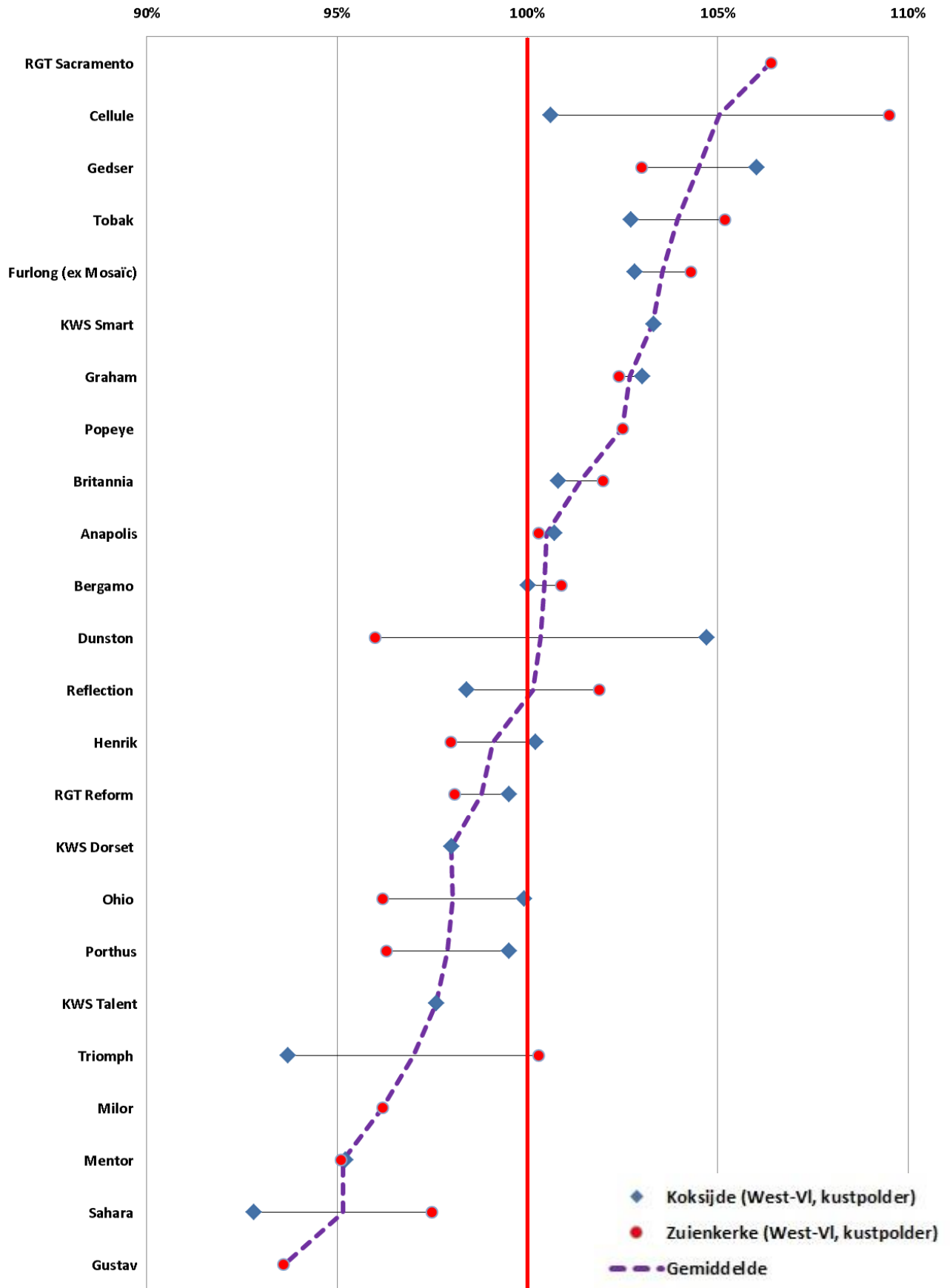
Tabel 5: LCG-Rassenproeven wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) 2017. Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit (*)

	Ras	Koksijde	Zuienkerke (Houtave)	Gemiddelde
Meer dan 5% boven het gemiddelde	RGT Sacramento	-	106,4	106,4
	Cellule	100,6	109,5	105,1
Tot 5% boven het gemiddelde	Gedser	106,0	103,0	104,5
	Tobak	102,7	105,2	103,9
	Furlong (ex Mosaïc)	102,8	104,3	103,5
	KWS Smart	103,3	-	103,3
	Graham	103,0	102,4	102,7
	Popeye	-	102,5	102,5
	Britannia	100,8	102,0	101,4
	Anapolis	100,7	100,3	100,5
	Bergamo	100,0	100,9	100,4
	Dunston	104,7	96,0	100,4
	Reflection	98,4	101,9	100,2
Tot 5% onder het gemiddelde	Henrik	100,2	98,0	99,1
	RGT Reform	99,5	98,1	98,8
	KWS Dorset	98,0	-	98,0
	Ohio	99,9	96,2	98,0
	Porthus	99,5	96,3	97,9
	KWS Talent	97,6	-	97,6
	Triumph	93,7	100,3	97,0
	Milor	-	96,2	96,2
	Mentor	95,2	95,1	95,2
	Sahara	92,8	97,5	95,1
Meer dan 5% onder het gemiddelde	Gustav	-	93,6	93,6
	<i>Getuigen (*)</i>	100	100	100
		(=13.463 kg/ha)	(=12.917 kg/ha)	(=13.190 kg/ha)
	<i>Gemiddelde alle rassen</i>	13.458 kg/ha	12.951 kg/ha	
	V.C. (%)	2,72	2,89	

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden (%) ten aanzien van het gemiddelde van de rassen Anapolis, Bergamo, Britannia, Cellule, Dunston, Henrik, Mentor, Porthus en Reflection.

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proeven: twee fungicidebehandelingen (bladbehandeling en aarbehandeling) op beide proefplaatsen.

Als gevolg van zeer krachtige wind op 3 augustus 2017 (kort vóór de oogst) vertoonden drie rassen een belangrijke graanuitval te Zuienkerke (Houtave). Dit waren met name de rassen KWS Dorset, KWS Smart en KWS Talent. De opbrengstresultaten van deze rassen werden daardoor niet opgenomen in bovenstaande tabel.

Grafiek 3: LCG-Rassenproeven wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) 2017. Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit.
 (Korrelopbrengst = in % ten aanzien van het gemiddelde van de rassen Anapolis, Bergamo, Britannia, Cellule, Dunston, Henrik, Mentor, Porthus en Reflection.)

2.4 Korrelopbrengst wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) MEERDERE PROEFJAREN

De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 6) en in grafiekvorm (Grafiek 4).

Tabel 6: LCG-Rassenproeven wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) 2011 tot en met 2017
Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit per groep proefjaren(*).

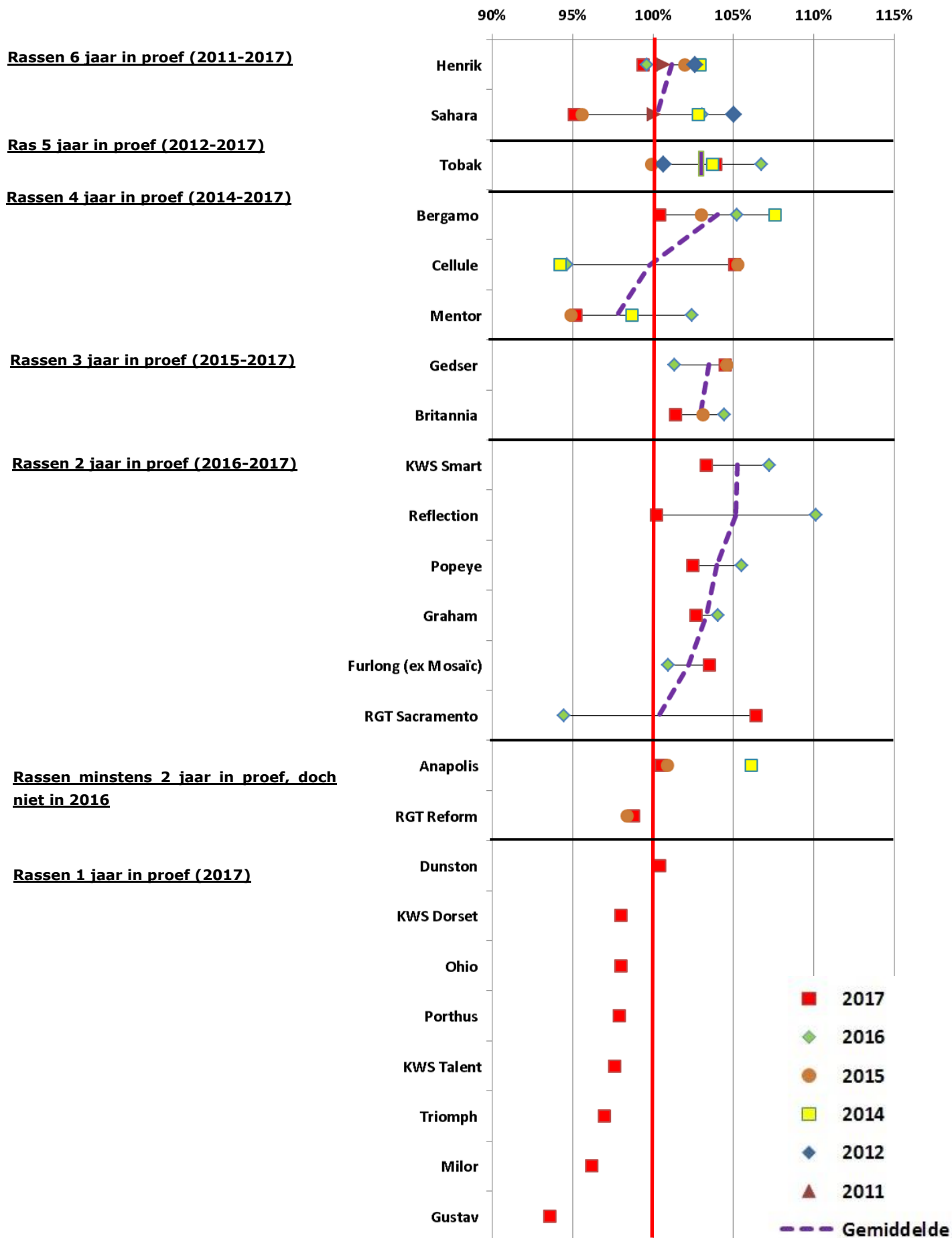
	Ras	2011 (Koksijde)	2012 (Koksijde en Houtave)	2014 (Koksijde en Houtave)	2015 (Koksijde en Houtave)	2016 (Koksijde en Houtave)	2017 (Koksijde en Houtave)	Gemiddelde	Toelichting
Rassen 6 jaar in proef (2011-2017)	Henrik	100,6	102,6	102,9	102,0	99,6	99,1	101,1	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 6 jaar; de laatste 2 jaar tegen het gemiddelde. Gemiddeld resultaat over de laatste 6 jaar, onder het gemiddelde in 2015 (95,6%) en 2017 (95,1%).
	Sahara	100,0	105,0	102,8	95,6	103,0	95,1	100,3	
Ras 5 jaar in proef (2012-2017)	Tobak	-	100,6	103,7	99,9	106,7	103,9	103,0	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 5 jaar.
Rassen 4 jaar in proef (2014-2017)	Bergamo	-	-	107,6	103,0	105,2	100,4	104,1	Goed resultaat over de laatste 4 jaar, gemiddeld in 2017.
	Cellule	-	-	94,2	105,3	94,6	105,1	99,8	Gemiddeld resultaat over de laatste 4 jaar, doch sterk variërend in functie van het jaar (van 94,2% in 2014 en 94,6% in 2016 tot 105,3% in 2015 en 105,1% in 2017).
	Mentor	-	-	98,7	94,9	102,4	95,2	97,8	2,2% onder het gemiddelde over de laatste 4 jaar, variërend van 94,9% (2015) tot 102,4% (2016).
Rassen 3 jaar in proef (2015-2017)	Gedser	-	-	-	104,6	101,3	104,5	103,5	Goed resultaat over de laatste 3 jaar.
	Britannia	-	-	-	103,1	104,4	101,4	103,0	Goed resultaat over de laatste 3 jaar.
Rassen 2 jaar in proef (2016-2017)	KWS Smart	-	-	-	-	107,2	103,3	105,3	Goed resultaat over de laatste 2 jaar.
	Reflection	-	-	-	-	110,1	100,2	105,2	Nogal variërend in functie van het jaar: 110,1% in 2016 en 100,2% in 2017.
	Popeye	-	-	-	-	105,5	102,5	104,0	Goed resultaat over de laatste 2 jaar.
	Graham	-	-	-	-	104,0	102,7	103,4	Goed resultaat over de laatste 2 jaar.
	Furlong (ex Mosaïc)	-	-	-	-	100,9	103,5	102,2	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 2 jaar.
	RGT Sacramento	-	-	-	-	94,4	106,4	100,4	Sterk variërend in functie van het jaar, van 94,4% in 2016 tot 106,4% in 2017.
Rassen minstens 2 jaar in proef doch niet in 2016	Anapolis	-	-	106,1	100,9	-	100,5	-	Gemiddeld resultaat in 2017 en 2015.
	RGT Reform	-	-	-	98,4	-	98,8	-	Iets onder het gemiddelde in 2017 en 2015.
Rassen 1 jaar in proef (2017)	Dunston	-	-	-	-	-	100,4	-	Gemiddeld resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	KWS Dorset	-	-	-	-	-	98,0	-	2% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Ohio	-	-	-	-	-	98,0	-	2% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Porthus	-	-	-	-	-	97,9	-	2,1% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	KWS Talent	-	-	-	-	-	97,6	-	2,4% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Triumph	-	-	-	-	-	97,0	-	3% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten
	Milor	-	-	-	-	-	96,2	-	3,8% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten
	Gustav	-	-	-	-	-	93,6	-	6,4% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	<i>Getuigen (*)</i>	100 (=14.181 kg/ha)	100 (=10.858 kg/ha)	100 (=11.798 kg/ha)	100 (=15.183 kg/ha)	100 (=11.838 kg/ha)	100 (=13.190 kg/ha)		

(*) De korrelopbrengst (in %) werd berekend ten aanzien van het gemiddelde van de rassen:

- in 2017: Anapolis, Bergamo, Britannia, Cellule, Dunston, Henrik, Mentor, Porthus en Reflection
- in 2016: Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir.
- in 2015: Anapolis, Atomic, Avatar, Bergamo, Cellule, Forum, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, Lithium, Mentor, RGT Reform, Rubisko, Sahara en Tobak
- in 2014: Armada, Avatar, Bergamo, Cellule, Elixer, Forum, Henrik, Homeros, JB Asano, Mentor, Rubisko, Sahara, Spirit, Tobak en Vasco
- in 2012: Avatar, Expert, Henrik, Homeros, Horatio, Intro, Ketchum, KWS Ozon, KWS Radius, Linus, Relay, Rockystart, Sahara, Scor, Tabasco en Tobak
- in 2011: Azzerti, Carenius, Celebration, Expert, Homeros, KWS Ozon, Razzano, Sahara, Tabasco en Viscouit

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proeven:

- in 2017, 2015, 2012 en 2011: twee fungicidebehandelingen (bladbehandeling en aarbehandeling)
- in 2016 en 2014: drie fungicidebehandelingen (twee bladbehandelingen en een aarbehandeling)

Grafiek 4: LCG-Rassenproeven wintertarwe KUSTPOLDER (kleigebied) MEERDERE PROEFJAREN. Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit per groep proefjaren.

2.5 Korrelopbrengst wintertarwe WASE POLDER 2017

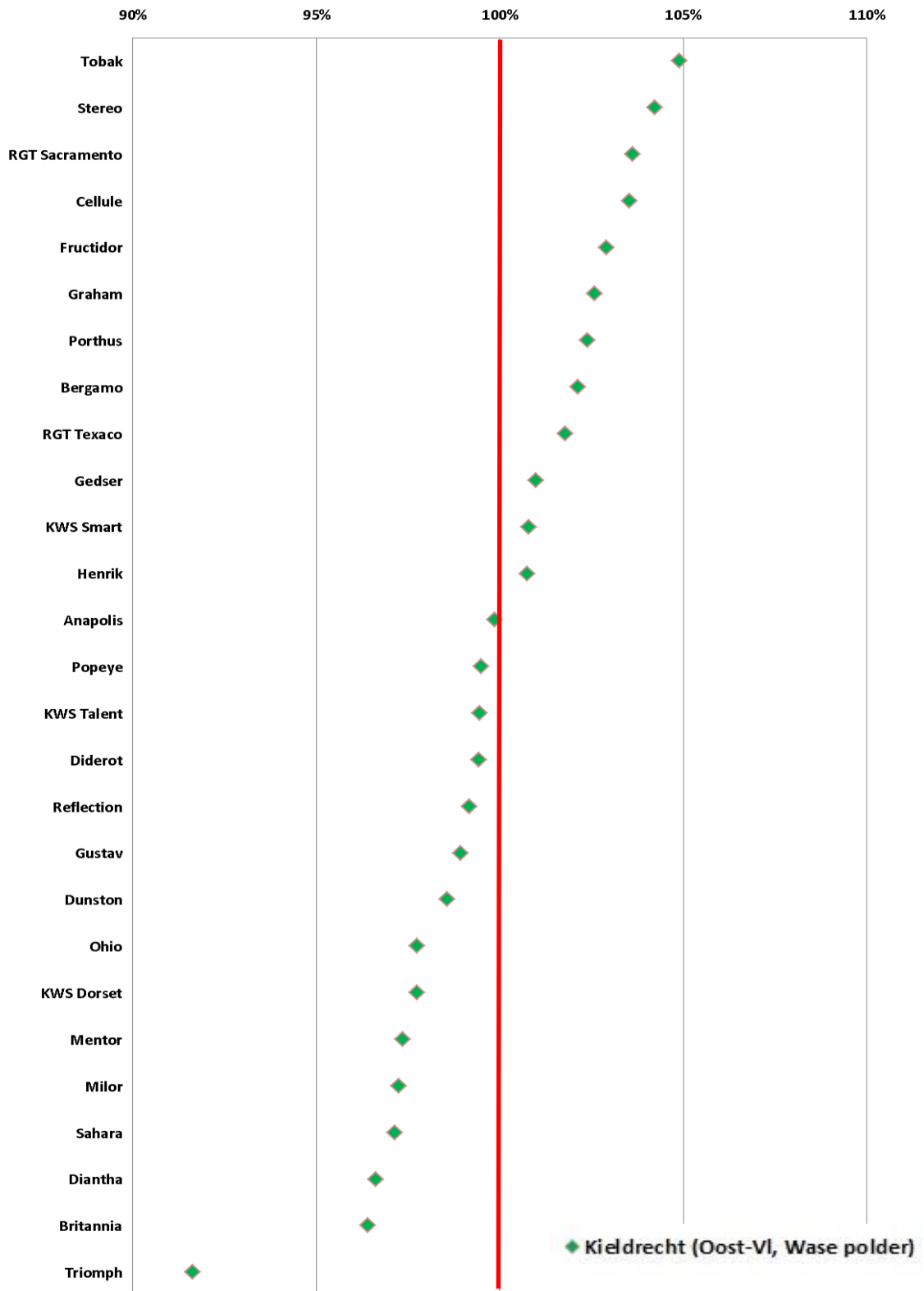
De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 7) en in grafiekvorm (Grafiek 5).

**Tabel 7: LCG-Rassenproeven wintertarwe WASE POLDER 2017.
Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende productiviteit (*).**

	Ras	Beveren (Kieldrecht)
Tot 5% boven het gemiddelde	Tobak	104,9
	Stereo	104,2
	RGT Sacramento	103,6
	Cellule	103,5
	Fructidor	102,9
	Graham	102,6
	Porthus	102,4
	Bergamo	102,1
	RGT Texaco	101,8
	Gedser	101,0
	KWS Smart	100,8
	Henrik	100,7
	Tot 5% onder het gemiddelde	Anapolis
Popeye		99,5
KWS Talent		99,4
Diderot		99,4
Reflection		99,2
Gustav		98,9
Dunston		98,6
Ohio		97,7
KWS Dorset		97,7
Mentor		97,3
Milor		97,2
Sahara		97,1
Diantha		96,6
Britannia		96,4
Meer dan 5% onder het gemiddelde		Triumph
	<i>Getuigen</i>	100
		(= 11.532 kg/ha)
	<i>Gemiddelde alle rassen</i>	11.519 kg/ha
	V.C. (%)	2,60

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden (%) ten aanzien van het gemiddelde van de rassen Anapolis, Bergamo, Britannia, Cellule, Dunston, Henrik, Mentor, Porthus en Reflection.

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proef: twee fungicidebehandelingen (bladbehandeling en aarbehandeling).

Grafiek 5: LCG-Rassenproeven wintertarwe WASE POLDER 2017. Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende productiviteit
(Korrelopbrengst = in % ten aanzien van het gemiddelde van de rassen Anapolis, Bergamo, Britannia, Cellule, Dunston, Henrik, Mentor, Porthus en Reflection.)

2.6 Korrelopbrengst wintertarwe WASE POLDER MEERDERE PROEFJAREN

De korrelopbrengsten worden weergegeven in tabelvorm (Tabel 8) en in grafiekvorm (Grafiek 6).

Tabel 8: LCG-Rassenproeven wintertarwe WASE POLDER 2014 tot en met 2017
Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit per groep proefjaren(*).

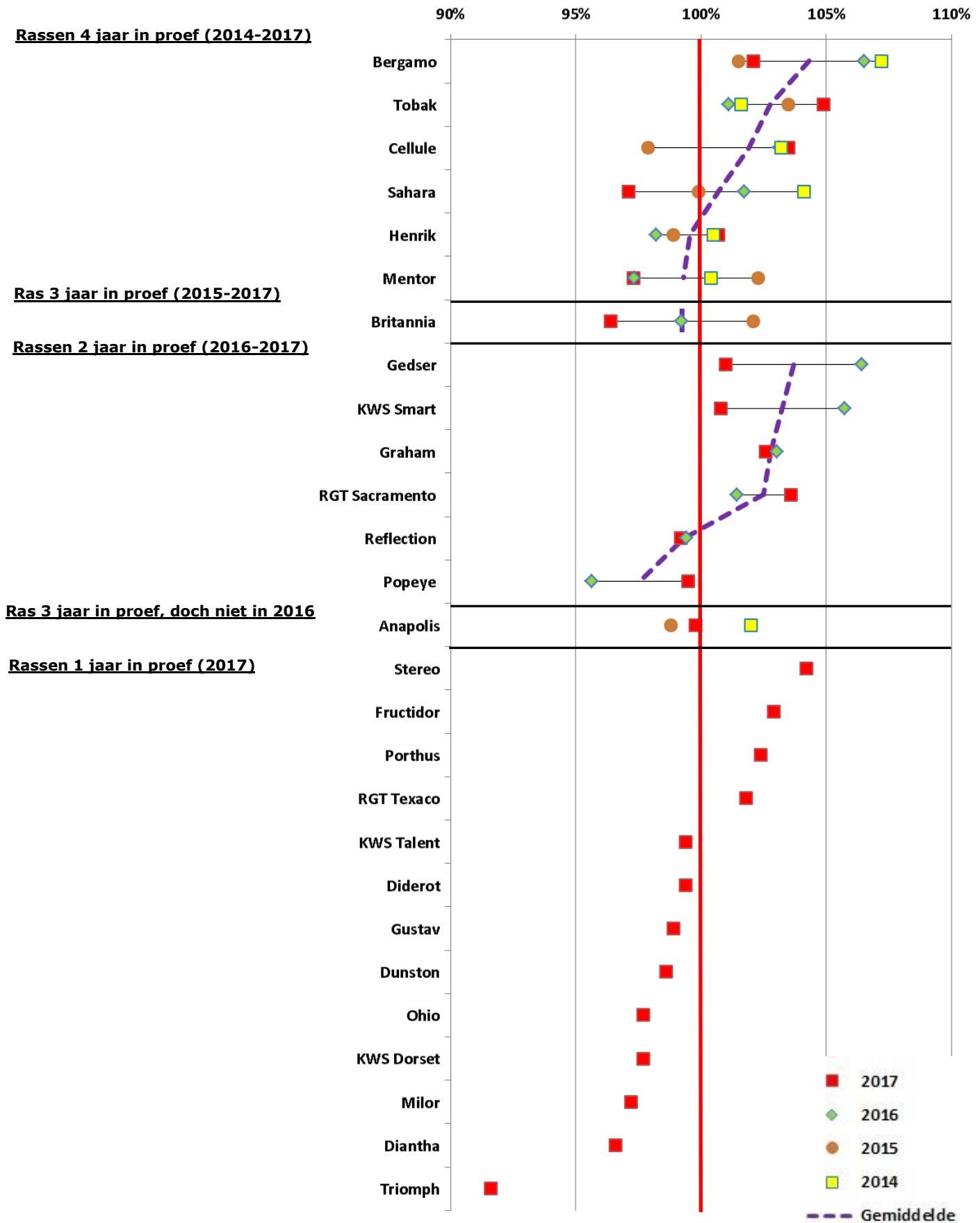
	Ras	2014 Beveren (Kieldrecht)	2015 Beveren (Kieldrecht)	2016 Beveren (Kieldrecht)	2017 Beveren (Kieldrecht)	Gemiddelde	Toelichting
Rassen 4 jaar In proef (2014-2017)	Bergamo	107,2	101,5	106,5	102,1	104,3	Goed resultaat over de laatste 4 jaar.
	Tobak	101,6	103,5	101,1	104,9	102,8	Goed resultaat over de laatste 4 jaar.
	Cellule	103,2	97,9	103,1	103,5	101,9	Goed resultaat over de laatste 4 jaar, enkel in 2015 onder het gemiddelde (97,9%).
	Sahara	104,1	99,9	101,7	97,1	100,7	Gemiddeld resultaat over de laatste 4 jaar, onder het gemiddelde in 2017 (97,1%).
	Henrik	100,5	98,9	98,2	100,7	99,6	Nagenoeg gemiddeld resultaat over de laatste 4 jaar.
	Mentor	100,4	102,3	97,3	97,3	99,3	Nagenoeg gemiddeld resultaat over de laatste 4 jaar.
Ras 3 jaar in proef (2015-2017)	Britannia	-	102,1	99,2	96,4	99,2	Tegen het gemiddelde over de laatste 3 jaar.
Rassen 2 jaar in proef (2016- 2017)	Gedser	-	-	106,4	101,0	103,7	Goed resultaat over de laatste 2 jaar.
	KWS Smart	-	-	105,7	100,8	103,2	Gemiddeld tot goed resultaat over de laatste 2 jaar.
	Graham	-	-	103,0	102,6	102,8	Goed resultaat over de laatste 2 jaar.
	RGT Sacramento	-	-	101,4	103,6	102,5	Goed resultaat over de laatste 2 jaar.
	Reflection	-	-	99,4	99,2	99,3	Nagenoeg gemiddeld resultaat over de laatste 2 jaar.
	Popeye	-	-	95,6	99,5	97,5	2,5% onder het gemiddelde over de laatste 2 jaar.
Ras 3 jaar in proef doch niet in 2016	Anapolis	102,0	98,8	-	99,8	-	Gemiddeld resultaat in 2017, iets onder het gemiddelde in 2015.
Rassen 1 jaar in proef (2017)	Stereo	-	-	-	104,2	-	Goed resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Fructidor	-	-	-	102,9	-	Goed resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Porthus	-	-	-	102,4	-	Goed resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	RGT Texaco	-	-	-	101,8	-	Goed resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	KWS Talent	-	-	-	99,4	-	Nagenoeg gemiddeld resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Diderot	-	-	-	99,4	-	Nagenoeg gemiddeld resultaat in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Gustav	-	-	-	98,9	-	Iets onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Dunston	-	-	-	98,6	-	Iets onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Ohio	-	-	-	97,7	-	2,3% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	KWS Dorset	-	-	-	97,7	-	2,3% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Milor	-	-	-	97,2	-	2,8% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Diantha	-	-	-	96,6	-	3,4% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
	Triumph	-	-	-	91,6	-	8,4% onder het gemiddelde in 2017, doch slechts 1 jaar proefresultaten.
		<i>Getuigen (*)</i>	100 (=12.327 kg/ha)	100 (=12.294 kg/ha)	100 (=9.151 kg/ha)	100 (=11.532 kg/ha)	

(*) De korrelopbrengst (in %) werd berekend ten aanzien van het gemiddelde van de rassen:

- in 2017: Anapolis, Bergamo, Britannia, Cellule, Dunston, Henrik, Mentor, Porthus en Reflection
- in 2016: Benchmark, Bergamo, Cellule, Graham, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, KWS Siskin, Lithium, Popeye, Reflection, RGT Mondio, RGT Sacramento, Rubisko, Sahara en Terroir.
- in 2015: Anapolis, Atomic, Avatar, Bergamo, Cellule, Forum, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, Lithium, Mentor, RGT Reform, Rubisko, Sahara en Tobak
- in 2014: Armada, Avatar, Bergamo, Cellule, Elixer, Forum, Henrik, Homeros, JB Asano, Mentor, Rubisko, Sahara, Spirit, Tobak en Vasco

Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proeven: telkens twee fungicidebehandelingen (bladbehandeling en aarbehandeling)

Grafiek 6: LCG-Rassenproeven wintertarwe WASE POLDER MEERDERE PROEFJAREN. Korrelopbrengst (in %), rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit per groep proefjaren.

3 Hectolitergewicht

Het hectolitergewicht van de wintertarwe bedroeg gemiddeld over alle rassen en proefplaatsen 77,9 kg in 2017. In vergelijking met 2017 en 2015 lag het hectolitergewicht in 2016 heel wat lager.

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe meerdere proefjaren. Hectolitergewicht (kg) bij 15% vocht, rangschikking van de rassen naar dalende waarde over meerdere jaren.

Ras	2017	2016	2015	Beoordeling (1)
RGT Reform	79,9	-	82,3	*****
Mentor	78,6	76,3	82,4	*****
Cellule	81,2	73,4	82,2	*****
Porthus	79,6	-	-	****
Anapolis	78,7	-	80,6	***(*)
Gustav	78,7	-	-	***(*)
Bergamo	78,2	75,0	80,1	***(*)
KWS Talent	78,6	-	-	***(*)
Sahara	78,1	74,7	79,9	***(*)
KWS Smart	78,1	74,3	-	***(*)
RGT Sacramento	79,4	73,0	-	***(*)
Milor	78,3	-	-	***(*)
Gedser	78,2	72,3	79,8	***
Triumph	77,6	-	-	***
Tobak	77,8	72,6	79,7	***
KWS Dorset	77,4	-	-	***
Popeye	77,9	71,5	-	**(*)
Henrik	77,0	72,9	77,5	**(*)
Furlong (ex Mosaic)	77,4	71,2	-	**
Graham	77,0	71,5	-	**
Reflection	75,8	71,8	-	**
Britannia	75,5	72,2	77,1	*
Ohio	75,4	-	-	*
Dunston	75,4	-	-	*
<i>Gemiddelde</i>	<i>77,9</i>			

- (1) Hectolitergewicht:
- ***** = hoog
  - **** = tamelijk hoog
  - *** = gemiddeld
  - ** = tamelijk laag
  - * = laag

4 Duizendzadengewicht

Het duizendzadengewicht van de wintertarwe bedroeg gemiddeld over alle rassen en proefplaatsen 43,9 g in 2017.

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe meerdere proefjaren. Duizendzadengewicht (g) bij 15% vocht, rangschikking van de rassen naar dalende waarde over meerdere jaren.

Ras	2017	2016	2015	Beoordeling (1)
Gedser	50,5	47,4	60,0	*****
KWS Smart	50,3	47,1	-	*****
Ohio	48,2	-	-	****
Sahara	47,2	46,6	54,4	****
Henrik	47,7	44,5	54,4	***(*)
Milor	46,5	-	-	***(*)
Gustav	45,0	-	-	***(*)
RGT Reform	45,3	-	52,8	***(*)
Bergamo	43,8	43,2	53,1	***
Tobak	43,6	41,7	53,4	***
Anapolis	44,2	-	51,7	***
Graham	42,7	42,4	-	***
RGT Sacramento	44,8	40,4	-	***
Dunston	43,0	-	-	***
Britannia	42,0	41,2	51,0	**(*)
Furlong (ex Mosaïc)	43,7	39,8	-	**(*)
KWS Talent	42,5	-	-	**(*)
Popeye	42,0	39,4	-	**(*)
KWS Dorset	41,3	-	-	**(*)
Porthus	41,2	-	-	**(*)
Mentor	38,6	39,4	47,7	**
Triumph	39,7	-	-	**
Cellule	40,3	36,1	47,0	**
Reflection	38,8	37,9	-	**
<i>Gemiddelde</i>	<i>43,9</i>			

(1) Duizendzadengewicht: ***** = hoog

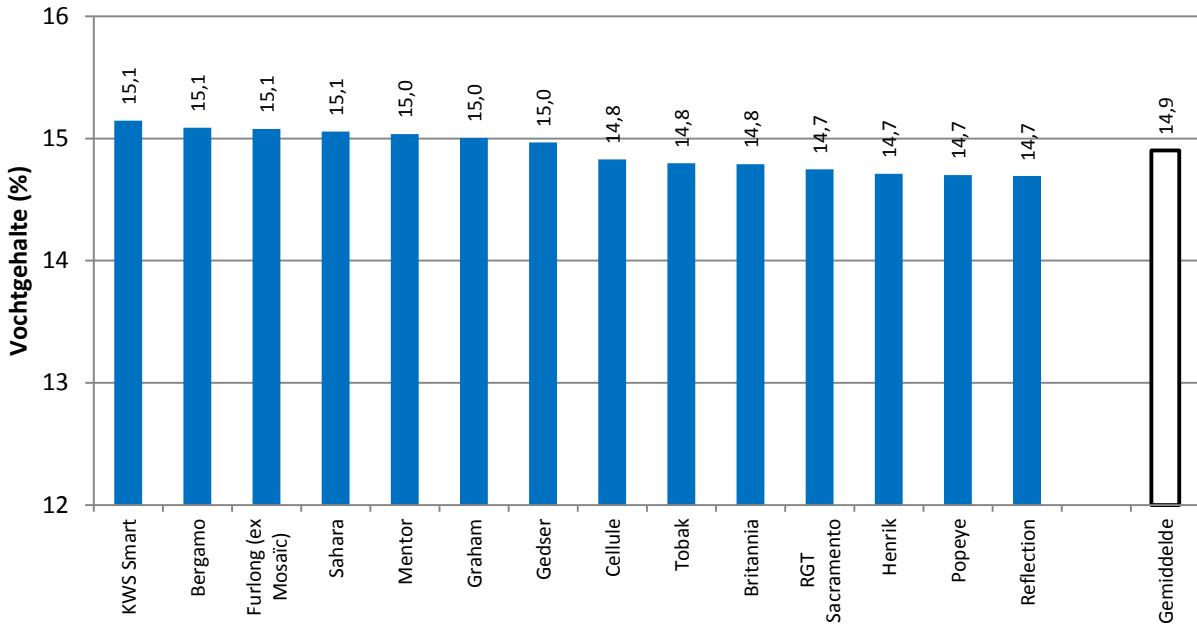
**** = tamelijk hoog

*** = gemiddeld

** = tamelijk laag

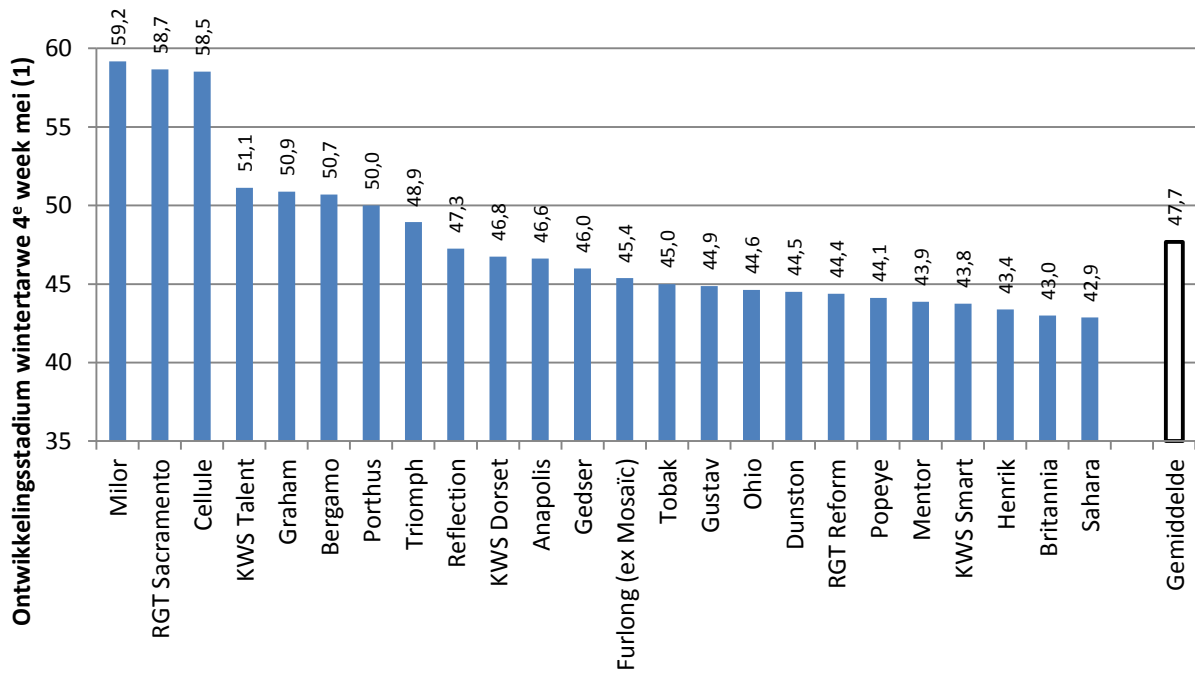
* = laag

5 Vochtgehalte bij oogst

Grafiek 7: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2017 en 2016. Vochtgehalte bij oogst (%), rangschikking van de rassen naar dalende waarde.

6 Vroegheid aarvorming

(1) Ontwikkelingsstadium wintertarwe:

Aarzwelling

40	-
41	vlagbladschede gestrekt
42	-
43	aarzwelling net zichtbaar
44	-
45	aarzwelling duidelijk zichtbaar
46	-
47	vlagbladschede opent zich
48	-
49	eerste naalden zichtbaar (alleen bij gebaarde vormen)

In de aar komen

50	-
51	eerste pakje van de aar net zichtbaar
52	-
53	¼ van de aar zichtbaar
54	-
55	½ van de aar zichtbaar
56	-
57	¾ van de aar zichtbaar
58	-
59	aar volledig verschenen

Grafiek 8: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2017. Vroegheid aarvorming, rangschikking van de rassen van vroeg naar laat in aar komen.

7 Strolengte

Strolengte: na toepassen van groeiregulatoren

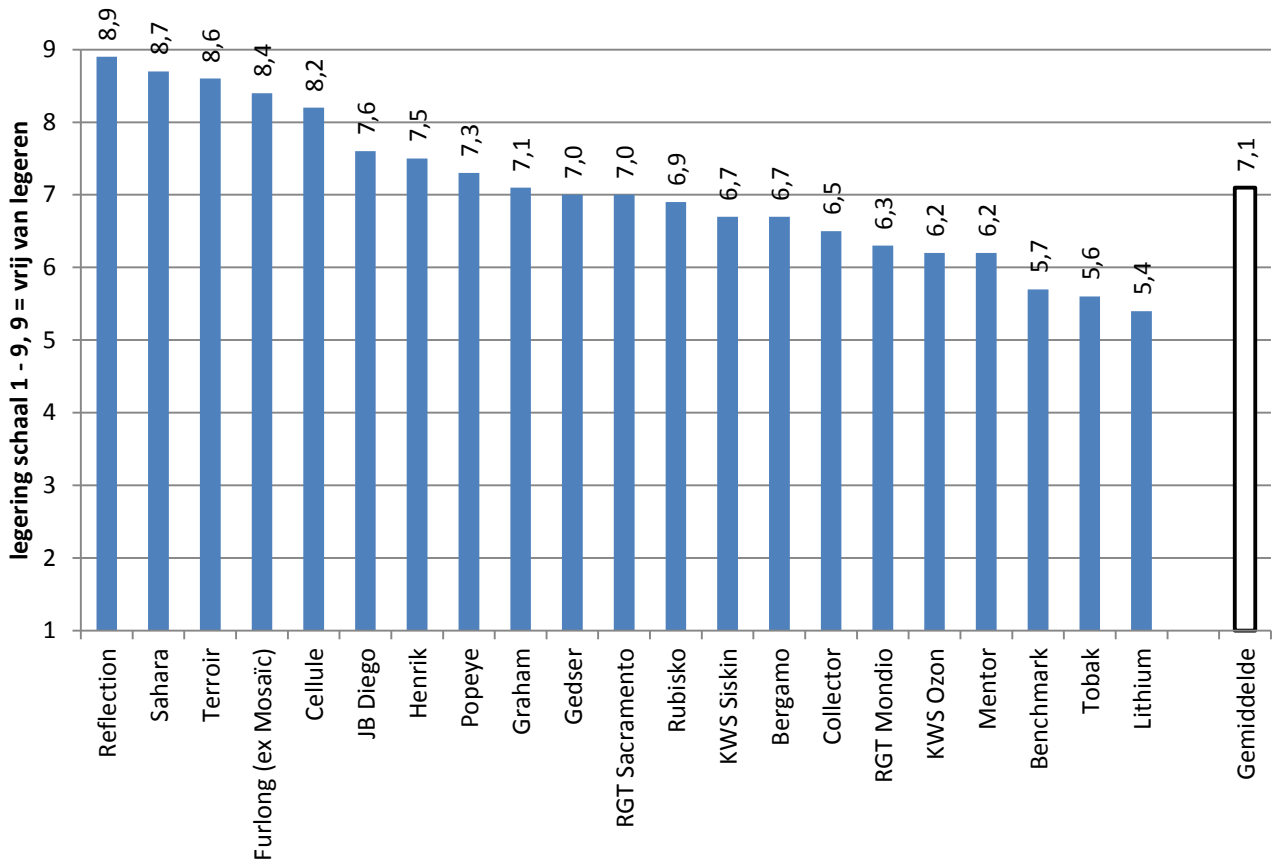
Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe meerdere proefjaren. Strolengte (cm), rangschikking van de rassen naar afnemende strolengte over meerdere jaren.

Ras	2017	2016	2015	Beoordeling (1)
Ohio	89,5	-	-	*****
KWS Smart	87,4	94,8	-	*****
KWS Talent	88,8	-	-	*****
KWS Dorset	86,9	-	-	*****
Porthus	85,1	-	-	*****
Gustav	84,5	-	-	*****
Henrik	85,9	86,1	80,1	*****
Tobak	82,1	88,0	80,3	*****
Bergamo	82,6	85,2	79,6	*****
Gedser	81,5	84,8	80,6	*****
Sahara	78,5	85,5	79,5	****
Mentor	77,9	83,8	80,4	****
RGT Reform	77,3	-	78,7	****
Dunston	78,8	-	-	****
Anapolis	77,9	-	77,0	****
Popeye	77,5	81,8	-	****
Milor	77,3	-	-	****
Britannia	75,8	79,2	74,0	***
Graham	76,2	77,1	-	***
Cellule	75,6	78,6	71,1	***
RGT Sacramento	73,1	77,1	-	**
Triumph	72,3	-	-	**
Furlong (ex Mosaïc)	67,4	72,4	-	*
Reflection	67,3	72,1	-	*
<i>Gemiddelde</i>	<i>79,5</i>			

- (1) Strolengte: ***** = lang
 ***** = tamelijk lang
 **** = gemiddeld
 *** = tamelijk kort
 ** = kort
 * = zeer kort

8 Legeergevoeligheid

In 2017 kwam er vrijwel geen legering voor in de rassenproeven. Derhalve worden de LCG-resultaten bekomen in 2016 weergegeven in onderstaande grafiek.

Grafiek 9: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2016. Legeergevoeligheid, rangschikking van de rassen naar toenemende gevoeligheid (na toepassen van groeiregulatoren).

Minst gevoelig voor legeren: Reflection, Sahara, Terroir, Furlong (ex Mosaic) en Cellule

Meest gevoelig voor legeren: Lithium, Tobak en Benchmark. Ook bij de gevoeliger rassen behoren Mentor, KWS Ozon en RGT Mondio.

9 Gevoeligheid voor ziekten

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe meerdere proefjaren.

Bladziekten en aarziekten (schaal 1-9; 9 = gezond). Ranschikking van de rassen naar toenemende gevoeligheid in 2017.

MEELDAUW (witziekte)		BLADVLEKKEN (*)				GELE ROEST									
Ras	2017	Ras	2016	2015	2014	binnenland				kustpolder					
						Ras	2017	2016	2015	2014	Ras	2017	2016	2015	2014
Anapolis	8,9	KWS Siskin	6,8	-	-	Graham	9,0	8,4	-	-	Milor	9,0	-	-	-
Gustav	8,9	Sahara	6,8	7,2	7,1	Anapolis	8,9	-	8,9	8,8	Ohio	9,0	-	-	-
Henrik	8,7	Collector	6,7	-	-	Triumph	8,9	-	-	-	Triumph	9,0	-	-	-
KWS Smart	8,7	Graham	6,6	-	-	Milor	8,9	-	-	-	Graham	8,9	7,5	-	-
Ohio	8,7	RGT Mondio	6,6	-	-	Tobak	8,9	8,6	8,7	8,5	Tobak	8,9	8,7	8,9	8,9
Popeye	8,4	Mentor	6,6	6,9	6,9	KWS Talent	8,9	-	-	-	Anapolis	8,9	-	8,7	8,9
Graham	8,3	Gedser	6,6	7,4	-	Ohio	8,9	-	-	-	Bergamo	8,9	6,9	8,3	7,0
RGT Reform	8,3	KWS Smart	6,3	-	-	Mentor	8,8	8,5	8,5	8,1	KWS Talent	8,9	-	-	-
Mentor	8,2	Henrik	6,2	6,1	6,5	RGT Sacramento	8,8	8,4	-	-	Henrik	8,8	7,6	8,4	6,5
Triumph	8,1	Popeye	6,2	-	-	Bergamo	8,8	7,5	7,8	8,2	Cellule	8,8	7,8	8,7	6,9
KWS Talent	8,0	KWS Ozon	6,1	6,9	6,4	Henrik	8,7	8,4	8,7	7,4	Dunston	8,7	-	-	-
Dunston	7,9	Bergamo	6,1	6,2	6,6	Dunston	8,7	-	-	-	RGT Sacramento	8,7	6,2	-	-
Tobak	7,8	RGT Sacramento	6,0	-	-	KWS Dorset	8,7	-	-	-	Mentor	8,7	7,4	7,4	7,6
Porthus	7,4	Rubisko	6,0	6,6	5,9	Cellule	8,6	8,5	8,2	8,1	Gedser	8,5	6,6	7,6	-
Cellule	7,3	Lithium	6,0	6,8	-	Porthus	8,5	-	-	-	Porthus	8,2	-	-	-
KWS Dorset	7,1	Britannia	5,9	6,8	-	RGT Reform	8,0	-	5,5	-	KWS Dorset	8,1	-	-	-
RGT Sacramento	6,7	JB Diego	5,9	5,9	-	Gedser	8,0	7,8	7,6	-	Gustav	7,7	-	-	-
Gedser	6,6	Cellule	5,6	6,8	6,5	KWS Smart	7,7	8,4	-	-	RGT Reform	7,4	-	4,2	-
Milor	6,3	Furlong (ex Mosaïc)	5,5	-	-	Gustav	7,5	-	-	-	KWS Smart	7,0	7,4	-	-
Bergamo	5,9	Terroir	5,4	5,6	-	Popeye	6,8	7,8	-	-	Popeye	6,4	6,0	-	-
		Tobak	-	6,8	6,4	Sahara	6,7	8,4	8,3	7,0	Sahara	6,0	7,3	8,4	5,7
		Anapolis	-	6,6	6,7	Furlong (ex Mosaïc)	4,9	6,6	-	-	Furlong (ex Mosaïc)	5,2	6,5	-	-
		Atomic	-	6,6	-	Britannia	3,9	8,0	8,3	-	Britannia	4,9	5,4	8,7	-
						Reflection	3,0	6,3	-	-	Reflection	3,0	3,9	-	-
						RGT Mondio	-	8,7	-	-	RGT Mondio	-	8,4	-	-
						Benchmark	-	4,1	-	-	Benchmark	-	2,9	4,7	-
<i>Gemiddelde</i>	<i>7,8</i>	<i>Gemiddelde</i>	<i>6,2</i>			<i>Gemiddelde</i>	<i>7,9</i>				<i>Gemiddelde</i>	<i>7,8</i>			

(*) Bladvlekken: - behalve bladvlekkenziekte kunnen er nog andere bladvlekken meegenomen zijn in de beoordeling ;
 - in 2017 was de druk door bladvlekkenziekte laag in de rassenproeven waardoor er geen adequate beoordeling kon uitgevoerd worden; de rassen zijn gerangschikt naar toenemende gevoeligheid in 2016.

Gevoeligheid voor ziekten (vervolg)

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe meerdere proefjaren.

Bladziekten en aarziekten (schaal 1-9; 9 = gezond). Ranschikking van de rassen naar toenemende gevoeligheid in 2017.

BRUINE ROEST					AARZIEKTEN (**)	
Ras	2017	2016	2015	2014	Ras	2016
Triumph	8,4	-	-	-	KWS Smart	7,7
Ohio	8,3	-	-	-	Henrik	7,3
Gustav	8,1	-	-	-	Bergamo	6,8
RGT Sacramento	8,0	8,2	-	-	Mentor	6,8
RGT Reform	7,8	-	-	-	Sahara	6,7
Popeye	7,3	6,8	-	-	Benchmark	5,9
KWS Smart	7,1	8,0	-	-	Atomic	5,7
KWS Talent	7,0	-	-	-	Collector	5,6
Mentor	6,7	6,6	7,8	6,7	Graham	5,6
Sahara	5,7	8,2	7,7	7,2	Popeye	5,6
Bergamo	5,7	7,1	5,7	5,2	Britannia	5,3
Graham	5,6	5,6	-	-	JB Diego	5,2
KWS Dorset	5,4	-	-	-	Rubisko	5,1
Henrik	5,4	6,9	6,4	5,4	KWS Siskin	5,1
Dunston	5,2	-	-	-	KWS Ozon	5,0
Porthus	5,2	-	-	-	Reflection	5,0
Milor	5,0	-	-	-	Tobak	4,6
Anapolis	4,9	-	5,1	-	Furlong (ex Mosaic)	4,4
Gedser	4,9	4,5	4,3	-	Gedser	4,3
Cellule	4,3	4,6	-	6,6	Terroir	3,7
Tobak	4,2	3,6	3,1	4,2	Lithium	3,2
Furlong (ex Mosaic)	4,0	6,3	-	-	Cellule	3,2
Reflection	-	8,7	-	-		
Britannia	-	8,5	7,0	-		
RGT Mondio	-	8,5	-	-		
Benchmark	-	5,6	-	-		
<i>Gemiddelde</i>	<i>6,1</i>				<i>Gemiddelde</i>	<i>5,3</i>

(**) Aarziekten: - is hoofdzakelijk aarfusarium;

- in 2017 was er een lage druk door aarfusarium in de rassenproeven waardoor er geen adequate beoordeling kon uitgevoerd worden; de rassen zijn gerangschikt naar toenemende gevoeligheid in 2016.

➤ **Meeldauw (witziekte)**

Meest gevoelig: Bergamo gevolgd door Milor. Waakzaamheid is ook geboden bij de rassen Gedser en RGT Sacramento.

➤ **Bladvlekken** (geen gegevens in 2017)

Minder gevoelig: KWS Siskin en Sahara

Meest gevoelig: Terroir en Furlong (ex Mosaïc); ook bij de gevoeliger rassen behoren JB Diego en Rubisko

➤ **Gele roest**

Minst gevoelig: Anapolis en Tobak, en bij de rassen die in 2017 voor het eerst beproefd werden KWS Talent, Milor, Ohio en Triumph

Meest gevoelig: vooral Reflection, en ook Britannia en Furlong (ex Mosaïc). In 2015 bleek ook RGT Reform tot de gevoeligste rassen te behoren, dit was ook het geval voor Benchmark in 2016 en 2015. In regio's waar gele roest in belangrijke mate voorkomt, is waakzaamheid ook geboden bij het ras Sahara en eveneens bij het ras Popeye.

➤ **Bruine roest**

Minst gevoelig: Ohio, Triumph en Gustav (zijn rassen die in 2017 voor het eerst beproefd werden)

Meest gevoelig: vooral Tobak; ook bij de gevoeligste rassen behoren Furlong (ex Mosaïc), Gedser en Cellule.

➤ **Aarziekten** (geen gegevens in 2017)

Minst gevoelig: KWS Smart en Henrik; ook bij de minder gevoelige rassen behoren Bergamo, Mentor en Sahara

Meest gevoelig: Cellule, Lithium en Terroir; ook bij de gevoeliger rassen behoren Gedser, Furlong (ex Mosaïc) en Tobak

OPGELET:

De ziektegevoeligheid van de rassen kan wijzigen in de loop van de jaren.

10 Samenvattend overzicht: korrelopbrengst, hectolitergewicht, duizendzadengewicht, vochtgehalte, strolengte en legering

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2017.

Samenvattend overzicht proefresultaten.

Ras	Korrelopbrengst (*)				Hectolitergewicht (kg)	Duizendzadengewicht (g)	Vochtgehalte bij oogst (%)	Strolengte (cm) (**)	Legering (1-9; 9 = niet gevoelig) (**) 2016
	Leem- en zandleemgebied	Kustpolder	Wase polder	gemiddelde					
	(6 proeven) (100 = 11.372 kg/ha)	(2 proeven) (100 = 13.190 kg/ha)	(1 proef) (100 = 11.532 kg/ha)	(9 proeven) (100 = 11.794 kg/ha)					
				2017 (gemidd. = 77,9 kg)	2017 (gemidd. = 43,9 g)	2017 (gemidd. = 14,8%)	2017 (gemidd. = 79,5 cm)		
Anapolis	100,8	100,5	99,8	100,6	78,7	44,2	14,9	77,9	-
Bergamo	101,2	100,4	102,1	101,2	78,2	43,8	14,8	82,6	6,7
Britannia	97,4	101,4	96,4	98,2	75,5	42,0	14,6	75,8	-
Cellule	101,4	105,1	103,5	102,4	81,2	40,3	14,8	75,6	8,2
Diantha	-	-	96,6	-	-	-	-	-	-
Diderot	-	-	99,4	-	-	-	-	-	-
Dunston	100,5	100,4	98,6	100,2	75,4	43,0	14,4	78,8	-
Fructidor	-	-	102,9	-	-	-	-	-	-
Furlong (ex Mosaic)	106,2	103,5	-	-	77,4	43,7	14,9	67,4	8,4
Gedser	104,3	104,5	101,0	104,0	78,2	50,5	14,8	81,5	7,0
Graham	104,6	102,7	102,6	103,9	77,0	42,7	14,9	76,2	7,1
Gustav	96,2	93,6	98,9	96,1	78,7	45,0	14,9	84,5	-
Henrik	100,3	99,1	100,7	100,1	77,0	47,7	14,7	85,9	7,5
KWS Dorset	102,0	98,0	97,7	101,0	77,4	41,3	14,6	86,9	-
KWS Smart	103,3	103,3	100,8	103,0	78,1	50,3	15,0	87,4	-
KWS Talent	98,6	97,6	99,4	98,6	78,6	42,5	15,0	88,8	-
Mentor	101,8	95,2	97,3	99,9	78,6	38,6	14,7	77,9	6,2
Milor	97,8	96,2	97,2	97,5	78,3	46,5	14,6	77,3	-
Ohio	102,3	98,0	97,7	100,7	75,4	48,2	14,5	89,5	-
Popeye	97,6	102,5	99,5	98,5	77,9	42,0	14,7	77,5	7,3
Porthus	98,9	97,9	102,4	99,0	79,6	41,2	14,9	85,1	-
Reflection	97,7	100,2	99,2	98,4	75,8	38,8	14,5	67,3	8,9
RGT Reform	99,1	98,8	-	-	79,9	45,3	15,0	77,3	-
RGT Sacramento	104,0	106,4	103,6	104,3	79,4	44,8	14,6	73,1	7,0
RGT Texaco	-	-	101,8	-	-	-	-	-	-
Sahara	100,1	95,1	97,1	98,5	78,1	47,2	15,1	78,5	8,7
Stereo	-	-	104,2	-	-	-	-	-	-
Tobak	100,2	103,9	104,9	101,5	77,8	43,6	14,7	82,1	5,6
Triumph	93,5	97,0	91,6	94,1	77,6	39,7	14,4	72,3	-

(*) De korrelopbrengst (in %) werd berekend ten aanzien van het gemiddelde van de rassen: Anapolis, Bergamo, Britannia, Cellule, Dunston, Henrik, Mentor, Porthus en Reflection. (**) Strolengte en weerstand tegen legeren: na toepassen van groeiregulatoren Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk (zie Tabel 2).

Samenvattend overzicht (vervolg): gevoeligheid voor ziekten (schaal 1-9; 9 = gezond)

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven wintertarwe 2017.

Samenvattend overzicht proefresultaten.

Ras	Meeldauw (witziekte) 2017 (gemidd = 7,8)	Bladvlekken (*)			Gele roest						Bruine roest			Aarziekten (**)
		2016	2015	2014	binnenland			kustpolder			2017 (gemidd. = 6,1)	2016	2015	2016
					2017 (gemidd. = 7,9)	2016	2015	2017 (gemidd. = 7,8)	2016	2015				
Anapolis	8,9	-	6,6	6,7	8,9	-	8,9	8,9	-	8,7	4,9	-	5,1	-
Bergamo	5,9	6,1	6,2	6,6	8,8	7,5	7,8	8,9	6,9	8,3	5,7	7,1	5,7	6,8
Britannia	-	5,9	6,8	-	3,9	8,0	8,3	4,9	5,4	8,7	-	8,5	7,0	5,3
Cellule	7,3	5,6	6,8	6,5	8,6	8,5	8,2	8,8	7,8	8,7	4,3	4,6	-	3,2
Diantha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diderot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dunston	7,9	-	-	-	8,7	-	-	8,7	-	-	5,2	-	-	-
Fructidor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Furlong (ex Mosaic)	-	5,5	-	-	4,9	6,6	-	5,2	6,5	-	4,0	6,3	-	4,4
Gedser	6,6	6,6	7,4	-	8,0	7,8	7,6	8,5	6,6	7,6	4,9	4,5	4,3	4,3
Graham	8,3	6,6	-	-	9,0	8,4	-	8,9	7,5	-	5,6	5,6	-	5,6
Gustav	8,9	-	-	-	7,5	-	-	7,7	-	-	8,1	-	-	-
Henrik	8,7	6,2	6,1	6,5	8,7	8,4	8,7	8,8	7,6	8,4	5,4	6,9	6,4	7,3
KWS Dorset	7,1	-	-	-	8,7	-	-	8,1	-	-	5,4	-	-	-
KWS Smart	8,7	6,3	-	-	7,7	8,4	-	7,0	7,4	-	7,1	8,0	-	7,7
KWS Talent	8,0	-	-	-	8,9	-	-	8,9	-	-	7,0	-	-	-
Mentor	8,2	6,6	6,9	6,9	8,8	8,5	8,5	8,7	7,4	7,4	6,7	6,6	7,8	6,8
Milor	6,3	-	-	-	8,9	-	-	9,0	-	-	5,0	-	-	-
Ohio	8,7	-	-	-	8,9	-	-	9,0	-	-	8,3	-	-	-
Popeye	8,4	6,2	-	-	6,8	7,8	-	6,4	6,0	-	7,3	6,8	-	5,6
Porthus	7,4	-	-	-	8,5	-	-	8,2	-	-	5,2	-	-	-
Reflection	-	-	-	-	3,0	6,3	-	3,0	3,9	-	-	8,7	-	5,0
RGT Reform	8,3	-	-	-	8,0	-	5,5	7,4	-	4,2	7,8	-	-	-
RGT Sacramento	6,7	6,0	-	-	8,8	8,4	-	8,7	6,2	-	8,0	8,2	-	-
RGT Texaco	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sahara	-	6,8	7,2	7,1	6,7	8,4	8,3	6,0	7,3	8,4	5,7	8,2	7,7	6,7
Stereo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tobak	7,8	-	6,8	6,4	8,9	8,6	8,7	8,9	8,7	8,9	4,2	3,6	3,1	4,6
Triumph	8,1	-	-	-	8,9	-	-	9,0	-	-	8,4	-	-	-

(*) Bladvlekken: behalve bladvlekkenziekte kunnen er nog andere bladvlekken meegenomen zijn in de beoordeling; in 2017 was de druk door bladvlekkenziekte laag in de rassenproeven waardoor er geen adequate beoordeling kon uitgevoerd worden

(**) Aarziekten: is hoofdzakelijk aarfusarium; in 2017 was er een lage druk door aarfusarium in de rassenproeven waardoor er geen adequate beoordeling kon uitgevoerd worden

11 Aandachtspunten bij het uitzaaien van kwaliteitstarwe (maalderijtarwe)

Wanneer overwogen wordt kwaliteitstarwe uit te zaaien, dient deze keuze doordacht te gebeuren. Men moet zich vooraf vergewissen of er **afzetmogelijkheden** voorhanden zijn en of het gekozen afzetkanaal **specifieke kwaliteitseisen** stelt of **specifieke rassen** wenst.

Bovendien dient men het **opbrengspotentieel** van het gekozen kwaliteitsras samen met de te verwachten **verkoopprijs** te evalueren en te vergelijken met het financieel inkomen dat kan bekomen worden met de klassieke tarwerassen. Let wel, de verkoopprijs van kwaliteitstarwe kan rasspecifiek zijn, daarenboven kan de prijs regionaal en/of in functie van het afzetkanaal sterk variëren.

Kwaliteitstarwe vraagt wel een **aangepaste teelttechniek**. Hierbij horen het toedienen van een stikstoffractie rond de bloei, een adequate groeiregulatie (bepaalde rassen zijn namelijk behoorlijk legergevoelig) en een afdoende ziektebestrijding (een goede aarbescherming is absoluut noodzakelijk, indien nodig dienen vooraf de bladziekten bestreden te worden).